

Vánkosbetét - úrihímzéssel

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	9216.a-b
Készítés ideje:	17. SZÁZAD VÉGE
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	vászon
Technika:	ferdesoros hamis lapos öltés; letűzött fémfonalas hímzés; selyemfonallal hímzett; száröltés
Méretek:	hosszúság: 75 cm szélesség: 28,5 cm hosszúság: 74 cm szélesség: 28 cm

A három sávra osztott párnavég középső sávjában ellentétes állású gránátalmákból eredő, szimmetrikus, csigás indák kétféle akantuszvirágot hordoznak. A két szélső sávban vékony indákkal összekapcsolt szegfűk és gránátalmák váltakoznak. Az akantuszvirág különböző változatait Balogh Jolán gyűjtötte össze (Balogh J.: *Kolozsvári reneszánsz láda*. In: Kelemen Lajos emlékkönyv. Kolozsvár 1957, 17–18. p.). Különösen kedvelt volt ez a motívum Erdélyben, így többek között látható Rhédey Júlia hímzésrajzain (ld.: Palotay G.: *Régi erdélyi hímzéminta rajzok*. Kolozsvár 1941, 3.), a kolozsvári Farkas utcai templom szószékfaragványán, vagy Lorántffy Zsuzsanna térítőjén (ld.: V. Ember Mária: *Úrihímzés. A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteménye*. Budapest 1981, Nr. 134., 119. kép). A párnavégen az egyes motívumok pettyekkel, csillagokkal, a gránátalmákból kihajló bibékkel való cifrázása, a vékony indákból eredő apró kacsok, kis levelek és tulipánok már a 17. század végének díszítőkedvére utalnak. A hímzés rajza és kitűnő technikája hivatásos hímző munkája.

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 240-241.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 401.

